

HELENA RIVIÈRE:

Jämlikhet och människovärde

I ett land där politiken suger in allt mänskligt i den politiska sfären förväntas politiker alltid i alla lägen "vidta åtgärder". Drar allmänheten upp ett smärre problem och frågar: "Vad har ni tänkt göra åt det där?" svarar politikern sällan: "Ingenting. Det får du lösa själv". Hade ett sådant svar varit nonchalant eller hade det varit utmanande? I förstone ter det sig smått chockerande, men tänker man lite längre än näsan räcker uppfattar man möjligen inviten till ansvarstagaren i oss. Borgerlig politik strävar efter att inte styra och ställa i varje enskildhet, den nöjer sig med de rättsliga ramarna inom vilka folk sedan får råda sig själva, medan socialdemokratin är på allting, varje steg i livet, allting. Men det är svårare för medierna att beskriva värdet av någonting som inte görs, att över huvud taget fånga ett avstående från politisering. I den svårigheten försvinner en av de mänskliga förtjänsterna med liberal politik, och bilden i me-

dierna består: politik är att lägga livet tillrätta.

Grunden för socialdemokratisk politik är ju utjämnandet av skillnader och har man en sådan sak som mål i någonting som gäller människor då måste man bli som besatt. Vart man tittar ser man olikheter. Människor är ju inte riktigt mjölsäckar som man ställer i rader och fyller på och tömmer av så att det blir lika.

Enhetspris per huvud

Till och med en sådan sak som människovärde förstår de som en fråga om kvantitet. De kan inte riktigt skilja på den liberala tesen om människovärdet som ett givet okränkbart värde hos alla människor lika, och deras egen tanke, att alla människor är lika mycket värda, vilket ger associationer till prislapp, ett enhetspris per huvud, att alla bör få lika mycket, ha lika mycket. Det måste vara det egna jämförande människovärdet som de sex socialdemokratiska ministrarna syftar på när de i sina brev till

sex moderater talar om "alla människors lika värde" eftersom de drar slutsatsen att "För dig som moderat är det annorlunda". Ja, tacka sjutton för det. Moderaterna respekterar att individualiteten tar sig olika uttryck och tolererar därför olikhet.

Socialdemokrater tror kanske att de försvarar människovärdet när de slår ner på avvikelser åt det ena eller andra hållet. Godhet för dem är att homogenisera. Så snart de ser en brist någonstans ska de genast dit och peta. De kan inte avhålla sig. De kan inte ge människor chansen att själva bättra på för sig utan de måste omedelbart dit och vara goda. Det utmärkande för svenska socialister verkar vara den obetvingliga driften att omedelbart täcka alla upptänkliga behov, att vara snälla in till dumhetens gräns, att gå in och fylla på, att ställa till rätta, att ta över, att servera färdiga lösningar för livets alla skiften, att inte överlåta någonting till folk själva, att inte ha förtroende för folks förmåga att själva få ordning på saker och ting.

Jag undrar hur socialdemokratin egentligen ser på en person som Muazzam Sultan Choudhury, född 1949 i Bangladesh, som kom till Sverige 27 år gammal, med två tomma händer och en stark vilja, en person som antogs på Teknis, jobbade sig igenom Teknis och ut som civilingenjör, och som nu är VD för ett eget kunskapsföretag på IT-området i Danderyd utanför Stockholm med ett 70-tal medarbetare på lönelistan. Jag har lånat honom som exempel på individens supremati från Lena Liljeroths och Mauricio Rojas bok *Svenska främlingar*.

Min fråga till de sex socialdemokratiska ministrarna är när de tycker

sig kunna bestämma Muazzams människovärde enligt deras egen komparativa definition? Är det under hundåren när han sitter och skalar potatis i ett sjukhuskök, eller är det vid dagsnoteringen, när hans företag har kommit upp i 50 miljoner i omsättning? När ska man rycka tag i Muazzam och säga: du är lika mycket värd som alla andra, (din stackare), och hjälpa honom till ett bättre liv? "Tänk dig själv", säger han i boken, "1970-talet, jag kunde ha gått till vilken socialbyrå som helst. De skulle ha varit glada över att få ta hand om mig." Och när ska man å andra sidan börja betrakta honom som en av dessa osmakliga kapitalister som är ett

hån för varje anständig medelmåtta? Åt vilket håll ska man jämföra, och när ska man fixera honom som det ena eller det andra? Problemet med människor är ju att de är svåra att bestämma liksom. Människor är sällan givna, en gång för alla.

Deras tid är ute

Står socialister ut med mångfald? Klarar de av att folk i Sverige numera är olika, vill olika, gör olika, kan olika? Klarar de av att sätta upp rena och klara spelregler men i övrigt låta folk vara ifred? Svar: nej. Det är oförmågan att avhålla sig från att peta som tydligare än någonting annat berättar att deras tid är ute.

ORD

Föra över

Det är pengar det handlar om, att "föra över" pengar till folk.

Det låter högst alldagligt och praktiskt att helt enkelt "föra över" pengar till folk om folk behöver pengar. Särskilt om man tar sig an "döda pengar" "dött kapital" som ändå bara ligger och möglar i företagen. På banken skiljer man på överföring mellan egna konton, och sådan överföring som innebär uttag från ett konto och insättning på ett annat. Men när Johan Lönnroth, v, debatterade vårbudgeten i riksdagen var förfoganderätten en detalj som gled ur bilden på något sätt. Här var en nyttomaximerare som fått korn på

några gamla företagspengar som han gärna gav bort till bättre behövande.

I rättfärdighetsbranschen där Johan Lönnroth verkar väljer man då den mjuka och knappt märkbara teknikaliteten "föra över". Man säger inte ta, eller konfiskera eller dra in. För en socialist är det liksom redan fixat. Alla pengar är mer eller mindre statens ändå. Teoretiskt tycker sig Johan Lönnroth ha mandat också över ännu inte infångade pengar. Behövs det någon formalitet för att få "föra över" vad man tycker vore rätt att disponera så ordnar man det.

Helena Rivière